



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Спп 1/2020
02.06.2020. године
Београд

ОСНОВНИ СУД У НОВОМ ПАЗАРУ

ВЕЗА: П 800/18

Извод из записника са III седнице Грађанског одељења Врховног касационог суда одржане 02.06.2020. године.

ОДЛУКА

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као непотпун, предлог Основног суда у Новом Пазару за решавање спорног правног питања и заузимање правног става у предмету П 800/18.

Образложење

Основни суд у Новом Пазару је доставио списе П 800/18 и на основу члана 180. став 1. Закона о парничном поступку предложио решавање спорног правног питања.

Из захтева Основног суда у Новом Пазару и списка следи да је Основном суду у Новом Пазару 06.08.2018. године поднета тужба против Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Нови Пазар, ради неоснованог обогаћења. У тужби је наведено да је тужени тужиоцу привременим решењем од 18.06.2013. године утврдио од 06.12.2012. године потпуни губитак радне способности, као последицу повреде ван рада, право на инвалидску пензију од 06.12.2012. године у најнижем износу, да ће се исплата вршити од 06.12.2012. године, с тим што ће му се обустављати 1/3 пензије у корист рачуна доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, док се не намире неуплаћени доспели доприноси. Наведеним решењем туженог одлучено је да ће се тужиоцу обустављати 1/3 пензије у корист рачуна доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, док се не намире неуплаћени доспели доприноси на основу 4. Одлуке у утврђивању својства осигураника и обавезе плаћања доприноса за пензијско и инвалидско осигурање („Службени гласник РС“, бр.43/11). Одлуком Уставног суда Републике Србије ИУО 279/2017 од 21.12.2017. године утврђено је да одредба члана 4. Одлуке о утврђивању својства осигураника и обавеза плаћања доприноса

за пензијско и инвалидско осигурање није у сагласности са Уставом и законом. С обзиром да Уставни суд није донео одлуку о начину отклањања последице наведене неуставне одредбе Одлуке о утврђивању својства осигураника и обавези плаћања доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, нити је Влада Републике Србије у оквиру својих овлашћења обезбедила извршење наведене одлуке Уставног суда за спорни период неуставне и незаконите обуставе 1/3 пензије тужиоца, то је тужилац поднео тужбу због неоснованог обogaћења из разлога што је основ по коме му је вршена обустава 1/3 пеније није у сагласности са Уставом и законом.

Тужени је у одговору на тужбу оспорио постављени захтев, истичући да износи који су одбијени тужиоцу на име неуплаћених доприноса нису прешли у имовину туженог, а још мање да је тај пренос био без основа, већ да обавеза уплате недостајућих доприноса иде искључиво на његов рачун и у његову корист, а обрачун недостајућих доприноса и њихова висина обрачуната је приликом израде решења о чему је тужилац био упознат и на шта је пристао тако што су му се у претходном периоду вршиле обуставе истих. Даље је навео да је све ово вршио на основу члана 120. Закона о ПИО, као и на основу члана 2. Одлуке о утврђивању својства осигураника и обавезе плаћања доприноса ПИО којим је утврђена обавеза осигураника да се доспели, а неуплаћени износи доприноса намире, тако што ће се вршити обустава у висини од 1/3 од обрачунате пензије до исплате истих, а након чега ће се извршити прерачун раније утврђене пензије, као и да је након доношења одлуке Уставног суда за убудуће престао са обуставом 1/3 пензије тужиоца, јер ће се обавезе по основу доприноса на овај начин намирене урачунати у пензију и сходно том донети ново решење о висини пензије тужиоца.

Тужилац је 27.01.2020. године поднео предлог са захтевом да се покрене поступак пред Врховним касационим судом ради решавања спорног правног питања, наводећи да је пред Основним судом у Новом Пазару покренуто преко 50 поступака по истом правном основу и указујући да је пред истим првостепеним судом донета пресуда П 767/18 од 09.10.2019. године, којом је усвојен захтев тужиоца у тој парници и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете за период од августа 2015. године закључно са децембром 2017. године исплати појединачне месечне износе ближе наведене у тој пресуди, са припадајућом законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ почев од доспелости сваког појединачног месечног износа па до исплате, која пресуда је укинута решењем Вишег суда у Новом Пазару Гж 1423/19 од 16.01.2020. године, и да из образложења наведеног решења Вишег суда у Новом Пазару следи да је тај суд стао на становиште да лице коме је повређено право коначним или правноснажним појединачним актом донетим на основу касираног закона или другог општег акта, мора покушати да отклони штетне последице неуставности или законитости у складу са чланом 61. и 62. Закона о Уставном суду, па уколико такав захтев није поднет, односно уколико лице коме је повређено право коначним или правноснажним појединачним актом, донетим на основу касираног закона или другог општег акта, није покушао да отклони штетне последице неуставности и незаконитости, већ се одмах обратило тужбом суду ради накнаде штете, да нема право на накнаду штете у парничном поступку, односно да је такав захтев

неоснован. Даље је навео да је Врховни касациони суд у својој пресуди Рев2 381/2016 од 17.03.2016. године стао на становиште да није обавезно претходно обраћање Уставном суду захтевом за накнаду штету да би се створила могућност подношења тужбе за накнаду штете редовном суду.

Постављено спорно правно питање гласи:

Да ли постоји обавеза сваког тужиоца да у овој правној ситуацији пре подношења тужбе суду опште надлежности да се обрати захтевом за накнаду штете Уставном суду?

Првостепени суд је донео решење П 800/18 од 04.02.2020. године којим је одлучио да се застаје са поступком у овој правној ствари до доношења одлуке Врховног касационог суда о спорном парвном питању, и да ће се поступак наставити када се оконча поступак пред Врховним касационим судом, међутим није изразио сопствено тумачење спорног правног питања, већ је захтев уз списе П 800/18 доставио Врховном касационом суду.

Врховни касациони суд је на седници Грађанског одељења одржаној 02.06.2020. године, одбацио захтев за решавање спорног правног питања на основу члана 182.став 1. Закона о парничном поступку, налазећи да је исти непотпун, јер Основни суд у Новом Пазару уз захтев није приложио и сопствено тумачење спорног правног питања.

Међутим, због значаја који постављено питање има за судску праксу, о истом ће се седница Грађанског одељења Врховног касационог суда изјаснити правним ставом који ће бити објављен на сајту.

**Председник Грађанског одељења
судија др Драгиша Б. Слијепчевић**